

בריות שהרוח שלהן יסוד בעולם הזה מהן, וזהו (תהלים קד) מה רבו מעשיך ה', שהרי בריות שראויות להקריב, רוח שלהן מתפשטת עליהן, ארבע דמיות מזמנות על קרבנות אלו. וזהו שאנו אומרים, והאופנים וחיות הקדש, וכל אותם חילות אחרים שמתפשטים מהם.

ולבסוף הפהן הגדול שהוא מיחד את השם הקדוש, וזהו שאומרים אהבת עולם אהבתנו וכו'. והיחוד שמיחד, זהו (דברים ו) שמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד. ולבסוף הלזים שמתעוררים לנגון, זהו (שם יא) והיה אם שמע וגו', השמרו לכם פן יפתה וגו'. זה נגון הלזים, כדי להסתיר סתר (לעורר צד) זה בקרבן זה. ואחר כך ישראל, זה אמת ויציב ונכון, ישראל סבא שעומד על הקרבן, (קרבן עליון אלו המדרגות) שהיא עשר מדרגות עליונות פנימיות של הכל, עומדות על השלחן.

אבר אין רשות לאחד מהם לאכל ולהושיט ידו לקרבן עד שהגוף העליון אוכל. וזהו ג' ראשונות וג' אחרונות. פיון שהוא אכל, נתן רשות לארבע דמיות, ולכל אותם הצדדים שנפרדים מהן, לאכל.

ואז אדם, שהוא דמות שכוללת את כל שאר הדמיות, יורד ונופל על פניו, ומוסר עצמו ורוחו לגבי האדם העליון שעומד על אותן הדמיות, שכולל כל הדמיות, לעורר אותו עליו כמו שראוי, וזהו שנאמר (תהלים כה) אליך ה' נפשי אשא, לעורך (שש) דמיות אחרות וכל אלו שמתפשטים מהן. (תהלה לדוד) וזהו שפתוב (שם קמה) גביעו. רבנו. יאמרו. ידברו.

דחקיקין בכורסיא, על אינון בריין, דמתפשטי רוחין דלהון, על עופי ובעירי, לקרבנא בריין דרוחא דלהון יסודא בהאי עלמא מנייהו, והיינו (תהלים קד) מה רבו מעשיך יי, דהא בריין דאתחזיין לקרבנא רוחא דילהון, מתפשט עליהו ארבע דיוקנין, מזמנן על קרבנין אלין. והיינו דקאמרן, והאופנים וחיות הקדש, וכל אינון חילין אחרנין דקא מתפשטי מנייהו.

ולבתר פהנא רבא דקא מייחד שמה קדישא, היינו אהבת עולם אהבתנו וכו'. יחודא דקא מייחד, היינו (דברים ו) שמע ישראל יי אלהינו יי אחד. ולבתר ליואי, דקא מתערי לנגונא, היינו (דברים יא) והיה אם שמע וגו', השמרו לכם פן יפתה וגו'. דא נגונא דליואי, בגין לאסתרא סתרא (ס"א לאתערא סתרא) דא, בקורבנא דא. ולבתר ישראל, דא אמת ויציב ונכון, ישראל סבא דקיימא על קרבנא, (קרבנא עלאה הא דריין) דאיהי עשרה דרגין עלאין פנימאין דכלא, קיימא על פתורא.

אבר לית רשו לחד מנייהו למיכל, ולאושיט ידא לקרבנא, עד דמלפא עלאה אכיל. והיינו ג' ראשונות, וג' אחרונות. פיון דאיהו אכיל, יהיב רשו לד' דיוקנין, ולכל אינון סטרין דמתפרשן מנייהו, למיכל.

ברין אדם, דאיהו דיוקנא דכליל כל שאר דיוקנין, מאיך ונפיל על אנפוי, ומסיר גרמיה ורוחיה לגבי אדם דלעילא, דקיימא על אינון דיוקנין, דכליל כל דיוקנין, לאתערא ליה עליה פדקא חזי, והיינו (תהלים כה) אליך יי נפשי אשא, לאתערא (תלת) דיוקנין אחרנין, וכל אינון דמתפשטי מנייהו. (תהלה לדוד) והיינו

(תהלים קמה) יִבִיעֵנו. יִרְנְנוּ. יֹאמְרוּ. יִדְבְּרוּ. וְכִלְהוּ
אֶכְלִין וְאֶתְהַנֵּין כָּל חַד וְחַד כְּדָקָא חֲזִי לִיה.
מִכָּאן וְלִהְלָאָה לִימָא בַר נֶשׁ עֲאָקוּ דִילִיה בִּיה
(ס"א דלביה), הִדָּא הוּא דְכְתִיב, (תהלים ס) יַעֲנֶנָּה
יְיָ בַּיּוֹם צָרָה. (עֲאָקוּ) כְּעוֹבְרֵתָא דִּיתְבָּא כְּעֲאָקוּ,
לְאֶתְהַפְכָּא כְּלִהוֹן סְנִיגוֹרִין עָלֵיה דְבַר נֶשׁ. וְעַל
דָּא כְתִיב (תהלים קמד) אֲשֶׁרִי הָעַם שִׁפְכָה לּוֹ וְגו'.

רַבִּי שְׁמַעוֹן הָוּה אָזִיל לְטַבְרִיא, פָּגַע בִּיה
אֲלֵיהוּ, אָמַר לִיה שְׁלָמָא עָלֵיה דְמַר. אָמַר
לִיה רַבִּי שְׁמַעוֹן, בְּמֵאֵי קָא עָסִיק קְדָשָׁא בְרִיךְ
הוּא בְרַקִיעָא. אָמַר לִיה בְּקַרְבָּנוֹת עָסִיק, וְאָמַר
מַלְיָן חֲדַתִּין מִשְׁמַךְ, זַכָּאָה אַנְתָּ, וְאַתִּינָא
לְאֶקְדָּמָא לָךְ שְׁלָם, וּמְלָה חֲדָא בְּעִינָא לְמִשְׁאֵל
מְנַךְ, לְאַסְכָּמָא. בְּמַתִּיבְתָא דְרַקִיעָא שְׁאֵלְתָא
שְׁאִילוּ, עֲלָמָא דְאַתִּי לִית בִּיה אָכִילָה וְשִׁתְיָה,
וְהָא כְתִיב (שיר השירים ה) בָּאתִי לְגַנְנִי אַחֲתִי כִלְהָ
וְגו', אֶכְלַתִּי יַעֲרִי עִם דְבָשִׁי וְגו'. מֵאֵן דְלִית
בִּיה אָכִילָה וְשִׁתְיָה, אִיהוּ אָמַר אֶכְלַתִּי יַעֲרִי
עִם דְבָשִׁי שְׁתִּיתִי יַיְנִי עִם חֶלְבִי.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, וְקוֹדְשָׁא בְרִיךְ הוּא מְאֵי קָא
אַתִּיב לוֹן. אָמַר לִיה, אָמַר קְדָשָׁא בְרִיךְ
הוּא, הָא בַר יוֹחָאֵי יִימָא. וְאַתִּינָא לְמִשְׁאֵל
מְנַךְ. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, כְּמָה חֲבִיבוּ חֲבִיבֵי קְדָשָׁא
בְרִיךְ הוּא לְכַנְסַת יִשְׂרָאֵל, וּמִסְגִּיאֵי דְרַחֲמֵי
דְרַחֲמֵי לָהּ, שְׁנֵי עוֹבְדוּי מְמָה דְהוּא עֲבִיד.
דְאָף עַל גַּב דְלָאו אֹרְחוּי בְּמִיכְלָא וּמִשְׁתַּיִיא,
בְּגִין רַחֲמֵימֵתָא, אָכִיל וְשִׁתָּה. הוּאִיל וְאַתִּי
לְגַבְיָה, עֲבִיד רַעוּתָהּ. כִּלְהָ עֵיילַת לַחֹפָה, וּבְעַת
לְמִיכָל, לִית דִּין דִּיִּיכוֹל חֲתָנָה בְּהָדָה, אָף עַל
גַּב דְלָאו אֹרְחוּיָה לְמַעַבְדַּד הָכִי. הִדָּא הוּא דְכְתִיב
בָּאתִי לְגַנְנִי אַחֲתִי כִלְהָ. הוּאִיל וְאַתִּינָא לְגַבְיָה,
וְלְמִיעַל בְּהָדָה לַחֹפָה, (דף רמ"א ע"ב) אֶכְלַתִּי יַעֲרִי
עִם דְבָשִׁי וְגו'.

וְכִלְמֵי אֹכְלִים וְנִהְנִים, כָּל אָחַד
וְאָחַד כְּמוֹ שְׂרָאוּי לוֹ.
מִכָּאן וְלִהְלָאָה יֹאמַר אָדָם צְרוּת
שְׁלוֹ בּוֹ (של לב), זָהוּ שִׁפְכּוֹב (שם
ס) יַעֲנֶנָּה ה' בַּיּוֹם צָרָה. (צָרָה) כְּעֲבָרָה
שְׁיֹשְׁבַת בְּצָרָה, כְּדִי לְהַפֵּךְ אֶת
כָּלֵם לְהִיּוֹת סְנִיגוֹרִים עַל הָאָדָם.
וְעַל זֶה כְּתוּב (תהלים קמד) אֲשֶׁרִי
הָעַם שִׁפְכָה לּוֹ וְגו'.

רַבִּי שְׁמַעוֹן הָוּה הוֹלֵךְ לְטַבְרִיא.
פָּגַע בּוֹ אֲלֵיהוּ, אָמַר לוֹ, שְׁלוֹם
עָלֶיךָ מוֹרִי. אָמַר לוֹ רַבִּי שְׁמַעוֹן,
כְּמָה עוֹסֵק הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
בְּרַקִיעָא? אָמַר לוֹ, בְּקַרְבָּנוֹת עוֹסֵק,
וְאֹמַר דְּבָרִים חֲדָשִׁים מִשְׁמַךְ.
אֲשֶׁרִיךְ! וּבָאתִי לְהַקְדִּים לָךְ
שְׁלוֹם, וְדַבֵּר אָחַד רוּצָה אֲנִי
לְשָׂאֵל מִמֶּךָ לְהַסְכִּים; בִּישִׁיבָה
שָׁל הַרְקִיעַ שְׁאֵלוֹ שְׁאֵלוֹת:
הָעוֹלָם הַבָּא אֵין בּוֹ אָכִילָה
וְשִׁתְיָה, וְהָרִי כְּתוּב (שיר השירים ה)
בָּאתִי לְגַנְנִי אַחֲתִי כִלְהָ וְגו',
אֶכְלַתִּי יַעֲרִי עִם דְבָשִׁי וְגו'. מִי
שְׁאֵין בּוֹ אָכִילָה וְשִׁתְיָה, הוּא
אֹמַר אֶכְלַתִּי יַעֲרִי עִם דְבָשִׁי
שְׁתִּיתִי יַיְנִי עִם חֶלְבִי?!

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא מַה הַשִּׁיב לָהֶם? אָמַר לוֹ,
אָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, הָרִי בַר
יוֹחָאֵי יֹאמַר, וּבָאתִי לְשָׂאֵל מִמֶּךָ.
אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, כְּמָה חֲבִיבוֹת
חֲבִיבֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְכַנְסַת
יִשְׂרָאֵל, וּמִרְבוּי הָאֲהָבָה שְׁאוּהֵב
אוֹתָהּ, שְׁנֵה מַעֲשֵׂיו מְמָה שְׁהוּא
עוֹשָׂה. שְׂאָף עַל גַּב שְׁאֵין דְרָכּוּ
בְּאָכִילָה וְשִׁתְיָה - בְּגַלְלֵי הָאֲהָבָה
אֶכֶל וְשִׁתָּה. הוּאִיל וּבָא אֲצִלָּה,
עֲשֵׂה רְצוֹנָה. כִּלְהָ נְכַנְסַת לַחֹפָה
וְרוּצָה לְאָכֶל, אֵין זֶה דִּין שְׁיֵאכֶל
חֲתָנָה עִמָּה אָף עַל גַּב שְׁאֵין דְרָכּוּ
לְעֲשׂוֹת כֵּךְ? ! זָהוּ שִׁפְכּוֹב בָּאתִי
לְגַנְנִי אַחֲתִי כִלְהָ. הוּאִיל וּבָאתִי
אֲצִלָּה וְלְעֲלוֹת עִמָּה לַחֹפָה,
אֶכְלַתִּי יַעֲרִי עִם דְבָשִׁי וְגו'.

וְלִפְיָנֶן מְדוּד, דְּזַמִּין לְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, וְשָׁנִי
עוֹבְדוֹי מִמָּה דְאַרְחֻי דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ
הוּא, וְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא קָבִיל וְעָבִיד רְעוּתִיהָ.
זַמִּין לְמַלְפָּא וּמְטְרוּנִיתָא בְּהֵדִיהָ, הָדָא הוּא
דְכִתִּיב, (תהלים קלב) קוּמָה יְיָ לְמִנוּחֶתְךָ אֲתָה וְאַרוֹן
עֲזָךְ. מַלְפָּא וּמְטְרוּנִיתָא כְּחָדָא, בְּגִין דְלֹא
לְאַפְרָשָׁא לִזְוֵן, שָׁנִי מְאַנִּין, וְשָׁנִי עוֹבְדִין
דְּמַלְפָּא.

וְלִמְדֵנוּ מְדוּד, שֶׁהַזְמִין לְהַקְדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא וְשָׁנָה מַעֲשִׂיו מִמָּה
שֶׁדְרָכְיוֹ שֶׁל הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא,
וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא קָבֵל וְעֹשֶׂה
רְצוֹנוֹ. זְמַן לְמַלְכָּה וְהַמְלָכָה עִמּוֹ -
זֶהוּ שְׂפָתוֹב (תהלים קלב) קוּמָה ה'
לְמִנוּחֶתְךָ אֲתָה וְאַרוֹן עֲזָךְ. מַלְכָּה
וּמַלְכָּה כְּאַחַד, כְּדִי שְׁלֹא לְהַפְרִיד
אוֹתָם, שָׁנָה פְּלִים וְשָׁנָה מַעֲשִׂים
שֶׁל הַמְלָךְ.

הָדָא הוּא דְכִתִּיב, (תהלים קלב) כְּהִנִּיף יִלְבָּשׁוּ צְדָק
וְחִסְדֶיךָ יִרְנְנוּ, בְּעֵבֹר דְדוּד וְגוֹ'. כְּהִנִּיף
יִלְבָּשׁוּ צְדָק, לְוִיִּף מִיבְעֵי לִיהָ, דְהָא צְדָק
מִסְטָרָא דְלִיּוֹאֵי אִיהוּ. וְחִסְדֶיךָ יִרְנְנוּ, לְוִיִּף
יִרְנְנוּ מִיבְעֵי לִיהָ, דְהָא רְנָה וְזַמְרָה בְּלִיּוֹאֵי
נִינְהוּ, וְאִיהוּ שָׁנִי וְאַמְר, כְּהִנִּיף וְחִסְדֶיךָ,
דְּאִינוּן מִסְטָרָא דִימִינָא.

זֶהוּ שְׂפָתוֹב (שם) כְּהִנִּיף יִלְבָּשׁוּ
צְדָק וְחִסְדֶיךָ יִרְנְנוּ בְּעֵבֹר דְדוּד
וְגוֹ'. כְּהִנִּיף יִלְבָּשׁוּ צְדָק? ! לְוִיִּף
צְרִיף לְכַתֵּב! שְׁהֲרִי צְדָק מִצַּד
הַלְוִים הוּא. וְחִסְדֶיךָ יִרְנְנוּ? !
לְוִיִּף יִרְנְנוּ צְרִיף לְכַתֵּב! שְׁהֲרִי
רְנָה וְזַמְרָה הִיא בְּלוֹיִם. וְהוּא שָׁנָה
וְאַמְר כְּהִנִּיף וְחִסְדֶיךָ, שְׁהֵם מִצַּד
הַיְמִין.

אָמַר לִיהָ קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, דְדוּד לָאו אֹרְחָ
דִּילֵי הָכִי. אָמַר דְדוּד, בְּעֵבֹר דְדוּד עֵבְדֶךָ
אֵל תִּשָּׁב פְּנֵי מְשִׁיחָךְ. תְּקוּנָא דְאַנָּא תְּקִינָת,
לָא תִשָּׁנָה לִיהָ. אָמַר לִיהָ, דְדוּד, הוֹאִיל וְזַמִּינָת
לִי, אֵית לִי לְמַעַבַּד רְעוּתְךָ, וְלָאו רְעוּתִי.
וְלִפְיָנֶן מִהֲאִי, אֹרְחָא דְעֵלְמָא, דְמֵאן דְמִזְמֵן
לְאַחְרָא, הֵהוּא דְאֲתִי לְגַבִּיָּה, אֵית לִיהָ לְמַעַבַּד
רְעוּתִיהָ, אַף עַל גַּב דְלָאו אֹרְחִיהָ בְּכַךְ.

אָמַר לוֹ הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, דְדוּד,
אֵין דְרַפִּי כֶּךָ. אָמַר דְדוּד, בְּעֵבֹר
דְדוּד עֵבְדֶךָ אֵל תִּשָּׁב פְּנֵי מְשִׁיחָךְ.
תְּקוּן שְׁאֲנִי תְּקִינָתִי, אֵל תִּשָּׁנָה
אוֹתוֹ. אָמַר לוֹ, דְדוּד, הוֹאִיל וְזַמִּינָת
אוֹתִי, יֵשׁ לִי לְעֵשׂוֹת רְצוֹנְךָ, וְלֹא
רְצוֹנִי. וְלְמַדִּים מִכָּאן דְרַךְ הַעוֹלָם,
שְׁמִי שְׁמִזְמֵן לְאַחַר, אוֹתוֹ שְׁבֹא
אֲצִלוּ יֵשׁ לוֹ לְעֵשׂוֹת רְצוֹנוֹ אַף עַל
גַּב שְׁאֵין דְרַכּוֹ בְּכַךְ.

כֶּךָ (בראשית כח) וַיִּקַּח מֵאֲכֹנִי הַמְּקוֹם וְגוֹ', הוֹאִיל
וְאַתָּא חֲתָן לְגַבִּי כְלָה, אַף עַל גַּב דְלָאו
אוֹרְחִיהָ לְמִשְׁכַּב. אֲלֵא בְכָרִים וּכְסֹתוֹת, וְאִיהִי
יְהִבָּה לִיהָ אֲבָנִין לְמִשְׁכַּב, כִּלְאֵ יִקְבַּל בְּרְעוּתָא
דְלָבָא. הָדָא הוּא דְכִתִּיב, וַיִּשְׁכַּב בְּמִקְוֹם הַהוּא,
עַל אֵינוֹן אֲבָנִין, אַף עַל גַּב דְלָאו אֹרְחִיהָ
בְּכַךְ.

כֶּךָ (בראשית כח) וַיִּקַּח מֵאֲכֹנִי
הַמְּקוֹם וְגוֹ'. הוֹאִיל וְכָא חֲתָן אֲצִל
הַכְּלָה, אַף עַל גַּב שְׁאֵין דְרַכּוֹ
לְשַׁכְּב אֲלֵא בְכָרִים וּכְסֹתוֹת, וְהִיא
נְחִנָּה לוֹ אֲבָנִים לְשַׁכְּב - הַכֵּל
יִקְבַּל בְּרְצוֹן הַלֵּב. זֶהוּ שְׂפָתוֹב
וַיִּשְׁכַּב בְּמִקְוֹם הַהוּא, עַל אוֹתָם
אֲבָנִים, אַף עַל גַּב שְׁאֵין דְרַכּוֹ
בְּכַךְ.

אוּף נְמִי הָכָא, אֲכַלְתִּי יַעֲרִי עִם דְבִשֵׁי אַף עַל
גַּב דְלָאו אֹרְחֻי בְּכַךְ, בְּגִין רְחִימוּ דְכְלָה.

אַף גַּם כָּאן, אֲכַלְתִּי יַעֲרִי עִם
דְבִשֵׁי - אַף עַל גַּב שְׁאֵין דְרַכּוֹ
בְּכַךְ, בְּגִלְל אֲהַבָּה שֶׁל הַכְּלָה. וְעַם
כֵּל זֶה בְּבִיתָה שֶׁל הַכְּלָה, וְלֹא

וְעַם כֵּל דָּא בְּבִיתָא דְכְלָה וְלֹא בְּאַתְרָא אַחְרָא. בְּאַתְרִיהָ לָא אֲכִיל וְלֹא שְׁתִּי,

בְּאַתֵּר דִּילָהּ אָכִיל וְשָׁתִי. הֲדָא הוּא דְכְתִיב, בְּאֵתֵי לְגַנְי. מְלֹאכִין דְשִׁדְר קְדָשָׁא בְרִיךְ הוּא לְאַבְרָהָם, לָא אָכְלוּ וְלָא שְׁתוּ בְאַתְרֵיהוּ, בְּגִין אַבְרָהָם אָכְלוּ וְשָׁתוּ. אָמַר לֵיהּ, רַבִּי. חַיִּיךְ, מְלָה דָא בְעֵי קְדָשָׁא בְרִיךְ הוּא לְמִימַר, וּבְגִין דְלָא לְמַחְזֵק טִיבוּ לְגַרְמִיָּה, קָמִי כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, סְלִיק מְלָה לְגַרְמִךְ, וְזַפְאָה אַנְתָּ בְּעֵלְמָא, דְמֵאֲרַךְ מִשְׁתַּבַּח בְּךָ לְעֵילָא. וְעַלְךָ כְּתִיב, (שְׁמוּאֵל ב כג) צְדִיק מוֹשֵׁל יִרְאֵת אֱלֹהִים.

אַתְּ קָרְבְּנִי לְחָמִי לְאִשֵּׁי וְגו', (במדבר כח) רַבִּי יוֹדָאי אָמַר, בְּקָרְבְּנָא אֵית עֶשֶׂן, וְאֵית רִיחַ, וְאֵית נִיחוּחַ. עֶשֶׂן: אֵינּוּן מְאִרֵי דְרוּגְזָא. דְכְתִיב, (דברים כט) כִּי אִזְ יַעֲשֶׂן אֶפְרַיִם אֵינּוּן אֶתְהַנּוּן מִעֶשֶׂן. וְעֶשֶׂן רוּגְזָא, בְּחוּטְמָא אִיהוּ. רִיחַ: אֵינּוּן דְאֶקְרוּן תַּפּוּחִין. אָמַר רַבִּי אַבְא, פְּתוּחִים. הֲדָא הוּא דְכְתִיב, (שִׁיר הַשִּׁירִים ז) וְרִיחַ אַפְּךָ פְּתוּחִים.

אַתְּ הַכֶּבֶשׂ אֶחָד תַּעֲשֶׂה בַבֶּקֶר. (במדבר כח) מְאִי בַבֶּקֶר. דָּא בֶּקֶר דְאַבְרָהָם. דְכְתִיב, (בראשית כב) וַיִּשְׁכַּם אַבְרָהָם בַּבֶּקֶר. מְנַלְן דִּיהֵאי בֶּקֶר דְאַבְרָהָם הוּא. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, מֵהֵכָא, (בראשית מד) הַבֶּקֶר אֹר. בֶּקֶר אֹר לָא כְתִיב, אֶלָּא הַבֶּקֶר אֹר, וְדָא אֹר קְדָמָא, דְבָרָא קְדָשָׁא בְרִיךְ הוּא בְּעוֹבְדָא דְבְרָאשִׁית, וְעַל דָּא תַּעֲשֶׂה בַבֶּקֶר, בַּבֶּקֶר דְאַשְׁתַּמוּדְעָא. וְלִקְבַל בֶּקֶר דְאַבְרָהָם, אֶתְקָרִיב קָרְבְּנָא דָּא. קָרְבַּן דִּבִּין הָעֲרִיבִים, דָּא יִצְחָק, וְלִקְבַל עָרֵב דִּיִּצְחָק אֶתְקָרִיב. מְנַלְן. דְכְתִיב, (בראשית כד) וַיֵּצֵא יִצְחָק לְשׁוּחַ בִּשְׂדֵה לְפָנוֹת עָרֵב. וְעָרֵב דִּיִּצְחָק הוּא, וְהָא אוֹקִימָנָא.

רעיא מהימנא

פְּקוּדָא דָּא לְהַקְרִיב מִנְחָה בְּכָל יוֹם, וְלְהַקְרִיב קָרְבַּן

בְּמָקוֹם אַחֵר. בְּמָקוֹמוּ לָא אוֹכְל וְלָא שׁוֹתָה - בְּמָקוֹם שְׁלָה אוֹכְל וְשׁוֹתָה. זֶהוּ שְׁכַתוּב בְּאֵתֵי לְגַנְי. מְלֹאכִים שְׁשַׁלַּח הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְאַבְרָהָם לָא אָכְלוּ וְלָא שְׁתוּ בְּמָקוֹמָם - בְּשִׁבִיל אַבְרָהָם אָכְלוּ וְשָׁתוּ. אָמַר לוֹ, רַבִּי, חַיִּיךְ דְּבַר זֶה רְצָה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לֹמַר, וּמִשׁוּם שְׁלָא לְהַחְזִיק טוֹבָה לְעַצְמוֹ לְפָנֵי כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, הֵבִיא הַדְּבָר לְפָנֶיךָ. אֲשֶׁרִיךְ בְּעוֹלָם, שְׁאֲדוּנְךָ מִשְׁתַּבַּח בְּךָ לְמַעְלָה, וְעַלִּיךְ כְּתוּב (שְׁמוּאֵל ב כג) צְדִיק מוֹשֵׁל יִרְאֵת אֱלֹהִים.

אַתְּ קָרְבְּנִי לְחָמִי לְאִשֵּׁי וְגו' (במדבר כח). רַבִּי יוֹדָאי אָמַר, בְּקָרְבַּן יֵשׁ עֶשֶׂן, וְיֵשׁ רִיחַ, וְיֵשׁ נִיחוּחַ. עֶשֶׂן - אֵלוּ בְּעֵלֵי הַרְגוּ, שְׁנֹאֲמַר (דברים כט) כִּי אִזְ יַעֲשֶׂן אֶפְרַיִם אֵינּוּן מִהָעֶשֶׂן, וְעֶשֶׂן רִגְזוּ בְּחַטָּם הוּא. רִיחַ - אֵלוּ שְׁנֹקְרָאִים תַּפּוּחִים. אָמַר רַבִּי אַבְא, פְּתוּחִים - זֶהוּ שְׁכַתוּב (שִׁיר הַשִּׁירִים ז) וְרִיחַ אַפְּךָ פְּתוּחִים.

אַתְּ הַכֶּבֶשׂ אֶחָד תַּעֲשֶׂה בַבֶּקֶר (במדבר כח). מַהוּ בַבֶּקֶר? זֶה בֶּקֶר שֶׁל אַבְרָהָם, שְׁנֹאֲמַר (בראשית כב) וַיִּשְׁכַּם אַבְרָהָם בַּבֶּקֶר. מְנַלְן לְנוּ שְׂדֵה הַבֶּקֶר שֶׁל אַבְרָהָם? אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, מִכָּאן, שְׁנֹאֲמַר (שם מד) הַבֶּקֶר אֹר. בֶּקֶר אֹר לָא כְתוּב, אֶלָּא הַבֶּקֶר אֹר, וְזֶה אֹר רֵאשׁוֹן שֶׁבָרָא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּמַעֲשֵׂה כְרָאשִׁית, וְעַל זֶה נֹאמַר תַּעֲשֶׂה בַבֶּקֶר, בַּבֶּקֶר הַיְדוּעַ. וּכְנַגֵּד בֶּקֶר שֶׁל אַבְרָהָם מְקָרִיבִים קָרְבַּן זֶה. קָרְבַּן שֶׁל בֵּין הָעֲרִיבִים זֶה יִצְחָק, וּכְנַגֵּד עָרֵב שֶׁל יִצְחָק נִקְרָב. מְנַלְן לְנוּ? שְׁנֹאֲמַר (בראשית כד) וַיֵּצֵא יִצְחָק לְשׁוּחַ בִּשְׂדֵה לְפָנוֹת עָרֵב. וְעָרֵב הוּא שֶׁל יִצְחָק, וְהָרִי בְּאֶרְצוֹ.

רעיא מהימנא

מִנְחָה זוֹ לְהַקְרִיב מִנְחָה בְּכָל יוֹם, וְלְהַקְרִיב קָרְבַּן מוֹסֵף שְׁבֵת. וְאַחֲרָיו לְסֹדֵר לֶחֶם הַפָּנִים וְלִבְנוֹה,